

پیچیدگی‌های صحنه سیاسی آمریکا بیشتر می‌شود

نگاهی به نظرسنجی‌های اخیر در خصوص انتخابات پیش رو در آمریکا نشان می‌دهد که صحنه سیاسی این کشور پس از انتخابات 6 نوامبر با پیچیدگی بیشتری روبه‌رو خواهد شد.

نگاهی به نظرسنجی‌های اخیر در خصوص انتخابات پیش رو در آمریکا نشان می‌دهد که صحنه سیاسی این کشور پس از انتخابات 6 نوامبر با پیچیدگی بیشتری روبه‌رو خواهد شد.

گروه بین‌المللی خبرگزاری فارس - مهدی پورصفا؛ ساختمان کنگره در واشنگتن دی.سی چند کیلومتر دورتر از ساختمان کاخ سفید قرار دارد و شاید این روزها دونالد ترامپ رییس جمهور آمریکا زمانی که از دفتر کار خود به ساختمان کنگره نگاه می‌کند، بزرگترین مشغله فکری او نمایندگانی خواهند بود که به این ساختمان راه می‌یابند.

نمایندگان و سناتورهایی که در انتخابات 6 نوامبر در ده ایالت انتخاب خواهند شد. البته انتخابات 6 نوامبر تنها محدود به مجلس نمایندگان و مجلس سنا نخواهد و ساختار اجرایی ایالت‌ها با انتخاب مجدد فرماندارها و برخی از مهم‌ترین شهرداران شهرهای آمریکا نیز دچار تغییرات فراوانی خواهند شد.

با این حال به دلیل نقش کنگره در جهت‌دهی به سیاست خارجی و راهبردهای دولت فدرال و همچنین تدوین و تصویب قوانین، انتخابات آن با حساسیت بیشتری دنبال می‌شود.

*نگاهی به انتخابات 6 نوامبر

هم کنون اکثریت مجلس نمایندگان و سنا به لطف پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری سال 2016 و حضور گسترده اکثریت خاموش جامعه آمریکا از جمله بازنشستگان و کارگران سفیدپوست در اختیار جمهوریخواهان قرار داد.

با این حال به نظر می‌رسد که این بار دموکرات‌ها نیز تمام توان خود را برای پیروزی جمع کرده‌اند و شخصیت‌های مطرح دموکرات‌ها از جمله باراک اوباما رییس جمهور پیشین آمریکا، جان کری وزیر اسبق امور خارجه و جو بایدن معاون اوباما در زمان ریاست جمهوری خود برای حمایت از نامزدهای دموکرات به میدان آمده‌اند.

در انتخابات 6 نوامبر 435 نماینده مجلس نمایندگان و 35 کرسی مجلس سنا از مجموع 100 کرسی در معرض انتخاب مجدد قرار می‌گیرد.

نگاهی به نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که حداقل در مجلس نمایندگان اوضاع به نفع دموکرات‌ها جلو می‌رود و آنان مجلس نمایندگان را فتح خواهند کرد.

رقابت در سنا نزدیک‌تر از مجلس نمایندگان است و به نظر می‌رسد جمهوریخواهان با اختلافی بسیار کم در حد یک کرسی بتوانند کنترل آن را در اختیار خود قرار دهند. نکته جالب اینجاست که انتخابات‌های میان دوره ای اغلب مواقع برای روسای جمهور مستقر آمریکا خوش یمن نبوده و اختیار کنگره در اختیار جناح مقابل قرار گرفته است. به عنوان مثال در انتخابات میان دوره ای کنگره در سال 2010 علی‌رغم پیروزی اوباما در سال 2008 حزب دموکرات شکست سختی را متحمل شد.

*مجلس نمایندگان و دموکرات‌ها؛ پیشنه‌از

در مجلس نمایندگان بر اساس داده‌های سایت REAL POLITIC و نظرسنجی‌های صورت گرفته در 52 ایالت آمریکا و 435 حوزه انتخاباتی، در 202 حوزه انتخاباتی دموکرات‌ها به صورت قطعی برنده خواهند بود.

همچنین در 196 حوزه انتخاباتی نیز نمایندگان حزب جمهوری خواه به صورت قطعی برنده خواهند بود. در این میان تکلیف 37 حوزه انتخاباتی همچنان نامشخص بوده و رقابت در آنها همچنان ادامه دارد.

در این میان دمکرات ها با این مشکل روبه رو هستند که حداقل در 31 حوزه انتخاباتی از 37 حوزه موجود جمهوری خواهان در مقاطعی از دمکرات ها پیشی گرفته اند و این احتمال وجود دارد که همانند انتخابات سال 2016 ناگهان غافلگیر شوند.

با این حال و با توجه به نظرسنجی های صورت گرفته دمکرات و ZWNJ;ها همچنان به پیروزی در مجلس نمایندگان امیدوار هستند.

در بین مجالس دوگانه کنگره، مجلس نمایندگان نماد اعمال رای مستقیم ایالت ها با توجه به جمعیت آنها است. مجلس نمایندگان ایالات متحده آمریکا از اختیاراتی مشابه مجلس سنا برخوردار است و تنها در حوزه تایید نامزدهای انتخابات و ZWNJ;های ریاست جمهوری و معاهدات خارجی دولت فدرال است که نمی تواند اظهار نظر کند.

برای تصویب هر قانونی باید مجلس نمایندگان به آن رای مثبت دهد. مجلس نمایندگان دارای 21 کمیته دائمی است. این کمیته ها شامل کمیته کشاورزی، کمیته تخصیص، کمیته نیروهای مسلح، کمیته بودجه، کمیته انرژی و تجارت، کمیته امنیت داخلی، کمیته شهرسازی، کمیته قضایی، کمیته منابع طبیعی، کمیته اخلاقیات، کمیته نظارت و اصلاحات دولتی، کمیته قوانین، کمیته فناوری و علوم، کمیته تجارت کوچک، کمیته خدمات مالی، کمیته زیر ساخت ها، کمیته اطلاعات، کمیته امور کهنه کاران ارتش، کمیته ابزار و روش ها، کمیته روابط خارجی و کمیته آموزش است.

همچنین در صورت به راه افتادن فرآیند استیضاح هر کدام از مقامات فدرال باید مجلس نمایندگان نیز آن را تایید کند. در تئوری اگر فرایند استیضاح دونالد ترامپ رییس جمهور آمریکا به راه بیفتد، این فرایند در ابتدا باید از مجلس نمایندگان آغاز و پس از آن به مجلس سنا برود.

*رقابت نزدیک در سنا

در مجلس سنا اوضاع به نفع حزب جمهوری و ZWNJ;خواه است. بر خلاف مجلس نمایندگان تنها 34 کرسی مجلس سنا در معرض رای مردم قرار می و ZWNJ;گیرد. هم اکنون رقابت نزدیکی در برخی ایالت ها بین سناتورهای دمکرات و جمهوری خواه در جریان است.

هم اکنون رقابت نزدیک در 6 ایالت بین نامزدهای دمکرات و جمهوری خواه در جریان است. این ایالت ها شامل ایالت های آریزونا، فلوریدا، ایندیانا، مونتانا، میسوری و نوادا است. بر طبق نظرسنجی و ZWNJ;های منتشر شده در ایالت های آریزونا، فلوریدا، ایندیانا، مونتانا و میسوری این نامزدهای دمکرات هست که در نظرسنجی و ZWNJ;ها پیش هستند.

به نظر می رسد که رقابت در ایالت نوادا است که می تواند سرنوشت حزب پیروز در انتخابات مجلس کنگره را روشن کند. در صورتی پیروزی دمکرات و ZWNJ;ها در این ایالت در یکی از موارد نادر تاریخی تمام کرسی و ZWNJ;ها به صورت یکسان بین دمکرات و جمهوری خواهان تقسیم خواهد شد.

در صورت پیروزی جمهوری خواهان نیز آنان با یک کرسی کنترل مجلس سنا را در اختیار خواهند گرفت. در مجموع نگاهی به نظر سنجی ها نشان می دهد که این رقابت نزدیک تنها با یک رای برنده خواهد داشت و شانس جمهوری خواهان در این میان بیشتر از رقیب دمکرات خواهد بود.

*مجلس سنا چه می و ZWNJ;کند؟

مجلس سنا در حقیقت تدبیر بنیانگذاران آمریکا بوده است تا بتوانند تعادل نسبی بین ایالت های کم جمعیت و پرجمعیت ایجاد کنند. در حقیقت این مجلس تضمینی برای حفظ سهم مساوی برای ایالت ها در یک نظام فدرالی است و هر ایالت می تواند دو نماینده فارغ از جمعیت خود را به مجلس سنا بفرستد.

مجلس سنا نیز اختیاراتی همانند مجلس نمایندگان دارد، اما نمی تواند مصوباتی داشته باشد که بار مالی برای دولت فدرال داشته باشند. از سوی دیگر به دلیل نقش انحصاری این مجلس در تصویب معاهدات خارجی نقش سناتورها در هدایت سیاست خارجی بسیار پررنگ تر خواهد بود.

مجلس سنا همانند مجلس نمایندگان کمیته های متعددی دارد که شامل کمیته نیروهای مسلح، کمیته تخصیص بودجه، کمیته حمل و نقل و تجارت، کمیته بانکداری، کمیته بودجه، کمیته انرژی و منابع طبیعی، کمیته محیطی و امور عام المنفعه، کمیته امور کهنه کاران ارتش، کمیته روابط خارجی، کمیته مالی، کمیته امنیت داخلی و امور دولتی، کمیته بهداشت، کمیته قضایی، کمیته قوانین و اجرا، کمیته شرکت های کوچک تجاری و کمیته جنگلداری است.

برای تصویب استیضاح هر مقام دولتی فدرال نیاز به دو سوم رای مجلس سنا است. به این ترتیب حتی در بدترین حالت ممکن نیز استیضاح ترامپ نمی‌تواند عملیاتی شود. در کنار این برای این که کنگره بتواند قدرت وتوی رییس جمهور آمریکا را بشکند نیاز به دو سوم رای هر دو مجلس وجود دارد که با شرایط فعلی باز هم امکان استفاده از این قدرت قانونی وجود ندارد.

*صحنه سیاسی آمریکا بعد از انتخابات 6 نوامبر

با در نظر گرفتن احتمالات گوناگون می توان به این جمع بندی رسید که پس از انتخابات 6 نوامبر کنترل مجلس نمایندگان در اختیار دموکرات ها و کنترل سنا در اختیار جمهوری خواهان خواهد بود.

از سوی دیگر حتی در صورت تقسیم 50 به 50 کرسی های سنا از آن جا که معاون اول رییس جمهور به عنوان 101 امین عضو سنا دارای حق رای است (در شرایط تساوی آرا)، جمهوری خواهان می توانند اطمینان داشته باشند که کنترل سنا در لحظات حساس را همچنان در دست خواهند داشت.

با این حال دولت ترامپ با ساختار کنونی نمی تواند مطمئن باشد که به راحتی گذشته بتواند مصوبات قانونی خود را به خصوص در حوزه قوانین داخلی از جمله اصلاح مالیات ها به تصویب برساند.

در کنار این برخی از مهم ترین قوانین آمریکا در حوزه سیاست خارجی نیاز به تصویب در مجلس نمایندگان دارد که از آن جمله می توان به لایحه سالانه دفاع ملی یا NDA اشاره کرد. برخی از مهم ترین تحریم های ایران از جمله تحریم فروش نفت ایران و همچنین تحریم بانک مرکزی در لایحه دفاع آمریکا در سال 2012 گنجانده شده است.

از این پس ترامپ در تصویب لویحی که نیاز به استفاده از نیروهای مسلح یا تخصیص هزینه ها در امور خارجی داشته باشد، احتمالاً با مشکلات فراوانی با دمکرات ها روبه رو خواهد شد. اما سؤال اینجاست که در صورت به وجود آمدن اختلاف بین مجلس نمایندگان و سنا راه حل آمریکایی ها چیست.

*کمیته مصالحه چیست؟

بر اساس قوانین داخلی آمریکا در صورت اختلاف غیر قابل حل دو مجلس در خصوص یک طرح قانونی، مصوبه هر دو مجلس به کمیته کنفرانس کنگره یا کمیته مصالحه ارجاع خواهد شد.

وظیفه این کمیته همسان سازی لویح مصوب مجلس نمایندگان و مجلس سناست. اعضای کمیته کنفرانس یا مصالحه معمولاً از اعضای سابقه قانونگذار در هر دو مجلس سنا و نمایندگان است. کمیته کنفرانس توصیه های لازم را به هر دو مجلس ارائه کرده و گزارش آن با امضای اعضای کمیته به روسای مجالس سنا و نمایندگان ارجاع می شود.

نمایندگان هر دو مجلس حق اصلاح لایحه نهایی شده کمیته کنفرانس را ندارند و تنها می توانند به آن رای منفی و مثبت دهند و نگاهی به تاریخ کنگره نشان می دهد که اغلب نظرات کمیته با موافقت هر دو مجلس روبه رو شده است.

*دستان ترامپ بسته می‌شود؛ZWNJ&

در مجموع انتخابات 6 نوامبر اگرچه نمی تواند کنگره را به طور کامل از دستان ترامپ خارج کند اما موانع زیادی در مقابل پای وی خواهد گذاشت. متوقف شدن برخی اصلاحات اقتصادی و محدودیت در عملیات های نظامی در خارج از آمریکا از جمله این موانع خواهد بود.

با این حال به دلیل ماهیت ریاستی ساختار آمریکا ترامپ همچنان می تواند سیاست های خود را تا حدودی با استفاده از فرمان های اجرایی به جلو ببرد، اما دیگر نمی تواند انتظار داشته باشد که دستانش همانند گذشته باز باشند.